

Røgfri generation

Handleplan 2019-2020

Frederiksberg Kommune
juli 2019

Røgfri generation: Handleplan 2019-2020

1. Baggrund

En enig Kommunalbestyrelse besluttede ifm. budget 2019-2022 en fokuseret indsats for at sikre en røgfri generation på Frederiksberg:

”Partierne ønsker, at der igangsættes fokuserede og tværgående indsatser rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en røgfri generation. Partierne imødeser oplæg til, hvordan et røgfrit børneliv og skoleliv kan opfyldes, herunder muligheder for indførelse af røgfrie arbejdspladser, hvor der arbejdes med børn og unge.”

Handleplanen er et oplæg til, hvordan den politiske ambition om en røgfri generation på Frederiksberg kan realiseres. Handleplanen baserer sig på den sag, der blev forelagt Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 5. november 2018. Her blev også inddraget den aktuelt bedste faglige viden om, hvad der virker i sammenhæng med at undgå rygestart. Denne sag blev drøftet i alle relevante udvalg den 19. november, herunder Magistraten som personaleudvalg. Udvalgene sendte sagen til høring hos relevante parter, herunder sendte Magistraten sagen til drøftelse i MED-organisationen.

I handleplanen er indarbejdet resultaterne af drøftelsen i områderne og MED-organisationen, der havde frist den 8. februar. Der er indkommet 54 høringssvar.

2. Målsætning

Målet med handleplan for Røgfri generation 2019-2020 er, at vi i 2030 vil opleve den første røgfri generation i Danmark. Det er på den måde partnerskabet om Røgfri Fremtid (Kræftens Bekæmpelse og Trygfonden med p.t. 100 partnere, jvf. nedenfor) definerer målet.

Målet om en røgfri generation i 2030 er ambitiøst, og det foreslås foreløbigt, at opfølgningen på handlingsplanen knyttes konkret til den sigtelinje i sundhedspolitikken, der i forvejen handler om unges rygestart. Sigtelinje 11.3. måler på andelen af 16-24-årige, der ryger dagligt. Målingen baserer sig på Regionens sundhedsprofil. Den var i 2017 på 16%, hvilket er en stigning ift. 2013, hvor den var på 10%. Sigtelinjen i sundhedspolitikken er, at andelen i 2022 maksimalt må være på 10%. Hvis andelen i 2030 skal være på nul eller tæt derpå ('første røgfrie generation i 2030'), er der tale om den målgruppe, der i dag er ca. 5-13 år gamle, som der måles på til den tid.

Ovenfornævnte tal baserer sig på Regionens sundhedsprofil, der udarbejdes hvert fjerde år. Derudover udarbejder Sundhedsstyrelsen, Kræftens Bekæmpelse, Hjerteforeningen og Lungeforeningen hvert år undersøgelsen 'Danskernes rygevaner'. Denne undersøgelse er dog mindre grundig end Regionens undersøgelse og indeholder ikke tal specifikt for Frederiksberg.

Af praktiske hensyn kan effekten måles via den nævnte sigtelinje, der i forvejen indgår i sundhedspolitikken. Der er allerede i udvalgenes handleplaner for sundhedspolitikken 2019 en række initiativer for at understøtte denne sigtelinje. Initiativerne i nærværende handleplan er fremlagt for yderligere at understøtte målet om en røgfri generation i 2030.

3. Organisatorisk forankring

Indsatsen hen imod en røgfri generation er organisatorisk forankret i Sundheds- og

Forebyggelsesudvalget (Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 7. maj 2018), der med sit tværgående fokus har det overordnede ansvar for handleplanen i tæt dialog med øvrige fagudvalg og Magistrat.

Handleplanen er udarbejdet i en tværgående, administrativ arbejdsgruppe i forvaltningen.

Implementeringen vil i høj grad kræve, at der arbejdes på tværs i kommunen, og at der etableres et bredt samarbejde mellem kommune, foreningslivet, private institutioner og erhvervslivet, ligesom borgernes aktive inddragelse og opbakning er en forudsætning.

Det vil også være denne arbejdsgruppe, der i dialog med eksterne parter vil koordinere implementeringen og følge op på handleplanen.

4. Nuværende initiativer i Frederiksberg Kommune og andre kommuner for at begrænse røg blandt børn og unge

Frederiksberg Kommune har allerede taget en række initiativer for at reducere børns og unges påvirkning af røg. Nedenfor redegøres herfor. Samtidig er der erfaringer fra en række andre kommuner, som Frederiksberg Kommune kan lade sig inspirere af i det videre arbejde.

4.1. Frederiksberg Kommune

Med Lov om røgfri miljøer reguleres rygning på institutioner for børn og unge. "På børneinstitutioner, skoler, opholdssteder og lign., der fortrinsvis har optaget børn og unge under 16 år, er det ikke tilladt for børn og unge at ryge på institutionens område. For døgninstitutioner, opholdssteder, kostskoler, efterskoler og lign., der fortrinsvis har optaget unge i 15-16 års alderen og derover, og som også fungerer som bolig for de unge, kan det besluttes, at det er tilladt, at de unge ryger i rygerum og på deres egne værelser" (§7). For offentlige lokaler gælder jf. § 18 at "i indendørs lokaliteter, hvortil offentligheden har adgang, er det ikke tilladt at ryge".

Frederiksberg kommunes rygepolitik fastlægger, at det inden for lovgivningens rammer er op til det lokale MED-udvalg at beslutte, om der skal indføres røgfri arbejdsdag. Såfremt MED-udvalget beslutter, at der ikke er røgfri arbejdsdag, må der ikke ryges på kommunens grund, hvis der færdes børn. Rygepolitikken har til formål at sikre, at borgere og ansatte ikke udsættes for passiv rygning i kommunale lokaler, ligesom børn og unge ikke skal møde kommunale 'rollemodeller', der ryger. Frederiksberg kommune har allerede implementeret en række initiativer hen i mod målet om en røgfri generation. Nedenfor er de væsentligste indsatser rettet mod børn og unge nævnt.

I maj 2018 blev der udarbejdet en oversigt over kommunale arbejdspladser, der havde besluttet at indføre røgfri arbejdsdag. Ud af de i alt 118 kommunale arbejdspladser havde 96 besvaret undersøgelsen. Heraf oplyste 30 arbejdspladser, at de havde besluttet at indføre røgfri arbejdsdag – heraf 13 indenfor børne- og ungeområdet. Der er ikke foretaget en opgørelse af rygepolitikken på de selvejende institutioner.

Det er ikke tilladt at ryge i kommunale lokaler. Det gælder alt fra skoler, biblioteker og idrætshaller. Heller ikke indretning af særlige rygerum er tilladt. For de kommunale daginstitutioner og grundskoler gælder lov om røgfrie miljøer § 7. På børneinstitutioner, skoler, opholdssteder og lignende, der fortrinsvis har optaget børn og unge under 16 år, er det ikke tilladt for børn og unge samt elever at ryge på institutionens område.

For dagplejen gælder, at der ikke må ryges i dagplejens åbningstid. Lokaler, der primært er indrettet som børnenes lege- og opholdsrum, skal være røgfrie hele døgnet (24/7). Formelt er det tilladt at ryge i

hjemmets øvrige rum, ligesom medarbejderne i princippet gerne må ryge i deres fritid. Ved rekruttering lægges der vægt på, at dagplejerne er ikke-rygere.

Sundhedstjenesten har fokus på og spørger ind til forældrenes rygevaner, når de besøger småbørnsfamilier samt ved samtaler i 0-klasse. Med udgangspunkt i børnene rådgiver

Sundhedstjenesten om, hvordan forældrene bedst kan skærme deres børn mod røg, og hvordan eventuelle bedsteforældres rygevaner kan håndteres samt informerer om kommunens tilbud om rygestopkurser m.v.

Frederiksberg Kommune har en lang række tilbud, der alle har fokus på at forebygge rygning blandt børn og unge samt udskyde alkoholdebut. Indsatsen varetages bl.a. i regi af SSP og Forebyggelsesområdet.

Eleverne på 5. og 6. klassetrin undervises bl.a. om rygning, ligesom der tales om sociale flertalsmisforståelser. Med udgangspunkt i ungdomsliv og festkultur tilbydes bl.a. undervisning i tobak og røgfrihed samt holder oplæg på forældremøder om ungdomsliv, rygning, alkohol og fester. Grundskolerne tilbydes tobaksforebyggelse i samarbejde med Kræftens Bekæmpelses frivillige sundhedsformidlere samt rådgivning og sparring i 8. og 9. klasse. Ungdomsuddannelserne tilbydes rådgivning om rygepolitik, røgfrie arealer, pauser og frikvarterer uden røg og undervisning om tobak og rygning. På ungdomsuddannelserne tilbydes desuden events om røgfrihed som et led i institutionens arbejde med temaet røgfrihed. Derudover tilbydes "samtaler om sundhed" til elever på ungdomsuddannelserne, som bl.a. kan omhandle tobak. På de kommunale legepladser henstilles der til, at der ikke ryges.

4.2. Andre kommuner

Erfaringen fra de kommuner, der har arbejdet med røgfrihed, tager udgangspunkt i, at det er røgen, der er et problem – ikke rygerne, og i forståelse for, at det er vanskeligt for mennesker at ændre vaner. Der sættes som udgangspunkt på frivillighed og på at gøre det nemt at træffe gode beslutninger og sunde valg.

Omvendt viser erfaringerne, at det på nogle områder kan være nødvendigt at indføre regler og forbud, hvis målet om en røgfri generation skal opfyldes. Flere kommuner har således indført røgfri arbejdsdag og røgfri skoledag – og det er også kernepunkter i anbefalingerne fra partnerskabet Røgfri Fremtid.

16 ud af landets 98 kommuner har indført røgfri skoledag, enten for alle eller kun for eleverne. Kræftens bekæmpelse har udarbejdet en række gode råd til skoler, der ønsker at indføre røgfri skoledag. Bl.a. refereres der til, at nogle kommuner har gode erfaringer med at indføre en regel om, at eleverne ikke må forlade skolens område i skoletiden, mens andre har besluttet, at der ikke må ryges i skoletiden, hverken på eller uden for skolens område.

24 kommuner har indført røgfri arbejdstid og yderligere 9 kommuner er på vej. Røgfri arbejdstid indebærer, at medarbejderne ikke må ryge i arbejdstiden – lige meget hvor, medarbejderen befinder sig. Ved at indføre røgfri arbejdstid bidrager arbejdspladsen til at forebygge rygestart og fremme rygestop. Samtidig kan røgfri arbejdstid styrke fællesskabet på arbejdspladsen og fremme en mere ens pausekultur.

P.t. har 3 gymnasier, 9 erhvervsskoler og 3 produktionsskoler indført røgfri skoledag inkl. Røgfri arbejdstid for medarbejderne. Ingen af disse ungdomsuddannelser ligger på Sjælland.

Særligt indenfor partnerskabet om Røgfri Fremtid er der mange erfaringer fra andre kommuner, som kan inspirere, når Røgfri generation og de enkelte initiativer skal implementeres i Frederiksberg Kommune, ligesom bl.a. Hjerteforeningen har udarbejdet materiale til brug for kommunerne.

5. Handleplanens generelle og specifikke elementer

På baggrund af de centrale anbefalinger, der blev forelagt i sagen den 5. november 2018, og den gennemførte høringsproces indeholder denne handleplan en række nye initiativer i Frederiksberg Kommune, der kan være med til at sikre en røgfri generation.

Handleplanen indeholder tre dele:

1. En strategidel i.f.t. de centrale dilemmaer, der blev forelagt den 5. november 2018
2. Forslag til en række konkrete initiativer
3. Et forslag til implementeringsplan for 2019-2020 med udgangspunkt i de relevante udvalg, der skal forestå indsatsen

5.1. Handleplanens strategi – håndtering af dilemmaer i en samlet plan

Børn og unge kan møde røg i mange sammenhænge, på flere arenaer og under meget forskellige betingelser, hvilket implementering af Røgfri generation skal tage højde for. Der er i arbejdet med at implementere budgetforligets ambition om en røgfri generation på Frederiksberg en række dilemmaer, som også var en del af høringsfasen. Dilemmaerne er vigtige at få afklaret, før indsatserne for alvor kan prioriteres og detaljeres.

Dilemmaer, der var omtalt i sagen, der var grundlaget for høringen, er inspireret af konkrete bruttokataloger over mulige indsatser, for at undgå børns og unges rygestart, som hhv.

partnerskabet 'Røgfri Fremtid' mellem Kræftens Bekæmpelse og Tryg Fonden og 'Vidensrådet for Forebyggelse' (samarbejde mellem Trygfonden og Lægeforeningen) har udarbejdet.

Der foreslås følgende strategiske valg som udgangspunkt for indsatserne i handleplanen. De valgte strategiske principper omsættes konkret i den efterfølgende handleplan.

A. Bredt eller snævert kommunalt fokus på børns og unges rygning

Kommunen har mulighed for at regulere røg på de arenaer, hvor der er en kommunal myndighed (eksempelvis rygning på kommunale matrikler) – men der er også mange områder, hvor kommunen ikke har direkte beslutningskompetence men på anden måde kan påvirke borgernes omgang med røg.

Spørgsmålet er, om kommunen bør koncentrere sig om de områder, hvor de har myndighed, eller om der også skal sættes ind på områder uden for kommunens myndighedsområde og i så fald, om det skal ske samtidigt eller forskudt.

Overgangen fra folkeskole/udskoling til ungdomsuddannelse udgør en særlig risiko i forhold til unges rygestart. Det er dermed et område, hvor en indsats, hvis den lykkedes, vil have stor effekt. Dilemmaet er, at ungdomsuddannelserne ikke er en del af det kommunale myndighedsområde, hvorfor det skal ske i dialog og samarbejde med skolerne.

Høringssvarene forholder sig generelt kun til rygereglerne i egen institution. De ikke-kommunale institutioner udtrykker en tilbageholdenhed i forhold til at være del i første implementeringsbølge, men ønsker at følge med den generelle udvikling og løbende tilpasse deres regler til de kommunale institutioner.

Det foreslås, at der vælges en strategi om fokus på kommunal myndighed, hvor der gøres nogle synlige strukturelle tiltag, der hvor kommunen har myndighedskompetence i direkte eller indirekte forstand – for på

den måde at bane vejen for en tydelig og motiverende dialog med partnere (f.eks. på ungdomsuddannelserne), hvor kommunen ikke har direkte myndighed.

B. Forbudsstrategi eller fokus på kampagner og nudging

En almindelig antagelse er, at en regel først er implementeret, når den efterleves af hovedparten af befolkningen. Udfordringen er, at forbud alene ikke nødvendigvis fører til ændret adfærd.

Adfærdsændringen understøttes af, at forbuddet opleves meningsfuldt. Samtidig viser erfaringen, at regler efterleves af langt de fleste borgere. Et dilemma er, at de større skolebørn i dag gerne må forlade skolens område i skoletiden. I praksis kan det derfor være svært at håndhæve rygeforbuddet, ligesom det kan være vanskeligt at finde en konstruktiv sanktion overfor den enkelte elev, der overtræder forbuddet om at ryge i skoletiden, jf. nedenfor om kontrol/opfølgning. Under alle omstændigheder er det vigtigt at have fokus på, at kampagner/nudging ikke gør det i sig selv, men at det kan være et nødvendigt supplement til strukturelle (forbuds-) tiltag. Kompetencen til at indføre røgfri skoledag ligger i skolebestyrelsen. Kommunalbestyrelsen kan dog beslutte, at skoledagen bliver røgfri på alle skoler.

Høringssvarene peger på, at hverken strukturelle tiltag eller information, nudging og motiverende arbejde kan stå alene. Tværtimod er det initiativer, der understøtter hinanden. Information og motivation kan indarbejdes i driftens kerneopgave. Eksempelvis foreslår Tandplejen, at røg bliver et tema, når de har børn og unge til undersøgelse.

Det foreslås, at der vælges en strategi om at synlige strukturelle tiltag bakkes op af både tværgående information, der sætter den enkelte indsats ind i en større sammenhæng, og gennemarbejdede holdninger til kontrol/opfølgende tiltag ift. den enkelte indsats.

C. Fokus på kontrol/opfølgning eller på motiverende adfærd

I forlængelse af ovenstående og med udgangspunkt i en række strukturelle (forbuds-)tiltag opstår spørgsmålet, hvordan der følges op. En for stram opfølgning kan tage fokus fra selve formålet, mens omvendt ingen opfølgning må forventes at fjerne troværdigheden i indsatsen.

Som et eksempel kan et forbud mod rygning på de kommunale legepladser ikke forventes efterlevet af alle, hvis det ikke følges op med kontrol af kommunale medarbejdere og effektiv fjernelse af cigaretskod. Også ved andre offentlige områder som parker og busstoppesteder kan det være vanskeligt at effektivere røgfrihed.

Et andet spørgsmål er i hvilken udstrækning, kommunen skal benytte sig af sin mulighed for at regelsætte omkring rygning, når der samarbejdes og samskabes med andre aktører. En handleplan kan i det ene yderpunkt basere sig på råd, henstillinger og nudging og i det andet yderpunkt vedtage regler med klare sanktioner.

Høringssvarene er også i forhold til dette spørgsmål relateret til den givne institutions målgruppe, men generelt bliver der lagt stor vægt på betydningen af dialog ifbm. regelbrud. Systematisk kontrol af regeloverholdelse frarådes. Dels fordi det binder ressourcer til en indsats, der ligger udenfor kerneopgaven. Dels fordi det vil svække relationen og samarbejdet med borgerne. Derudover fremføres det i et høringssvar, at der bør være overensstemmelse mellem regler, muligheden for at håndhæve dem og de sanktioner, som eventuelt brud på reglerne medfører.

Skolerne er generelt positive overfor at sanktionere brud på rygereglerne men pointerer, at sanktionen skal være adækvat, ligesom inddragelse af forældrene fremhæves. Der lægges vægt på, at rygepolitikken ikke må medvirke til at ekskludere unge, der i forvejen er i en udsat situation.

I forhold til ledige voksne, der er på kursus e.l., problematiseres det lovgivningsmæssige grundlag, hvis man sanktionerer overtrædelse af institutionens rygepolitik i form af f.eks. bortvisning.

Der foreslås en afbalanceret strategi. Tiltag inden for det snævre kommunale myndighedsområde (institutioner, partnere hvor der ydes kommunalt tilskud osv.) følges konsekvent op via den lokale ledelse som ift. andre 'ordensregler'. Et eksempel er skolernes ordensregler, der er rammesat af en bekendtgørelse om fremme af god orden i folkeskolen. Denne opfølgning skal i givet fald også omfatte institutionernes nære omgivelser. Et andet eksempel er mange kommunale institutioners erfaring med at arbejde med 'røgfri arbejdsdag', inkl. en konsekvent men afbalanceret opfølgning.

En mindre konsekvent opfølgning foreslås f.eks. omkring de kommunale legepladser. Her vil et røgforbud typisk mest hensigtsmæssigt kunne følges op via motiverende skiltning og adfærd borgerne imellem.

Det følger heraf, at i forhold til samarbejde med andre aktører vil en motiverende adfærd typisk være i højsædet – men med udgangspunkt i 'det gode eksempel', som de synlige strukturelle tiltag på det kommunale myndighedsområde vil sætte, jf. ovenfor.

Udmøntning af de enkelte indsatsområder påhviler de enkelte fagudvalg, der ud fra de konkrete forhold må vurdere, hvordan implementeringen bedst sker; herunder hvordan reglerne i praksis håndhæves, eksempelvis på de kommunale legepladser.

Afrapportering af håndhævelse af regler vil ske i forbindelse med statussagen, der forelægges Sundheds- og Forebyggelsesudvalget i 4. kvartal 2019.

D. Kommunal sfære contra borgernes frie ret

Kommunen har som nævnt ovenfor mulighed for at påvirke borgernes adfærd både via regler og via holdningsændringer og nudging. Spørgsmålet er i hvilket omfang, det er en kommunal opgave, at påvirke borgernes adfærd hen imod f.eks. en sundere livsstil og i hvor høj grad, det er den enkelte borgers eget ansvar. Dilemmaet er generelt, men er f.eks. knyttet til borgernes hjem og i hvor høj grad, kommunen skal forsøge at påvirke borgere med hjemmeboende børn, til ikke at ryge.

Høringssvarene lægger vægt på, at det lovgivningsmæssigt er legalt, at unge over 18 år ryger, og at et forbud kan være vanskeligt at opretholde i forhold til borgere, der er myndige. Omvendt er der et ønske om at beskytte børn og unge mod passiv røg samt opmærksomhed på betydningen af, at børn og unge møder gode rollemodeller. Der peges på, at der er behov for at skærpe kontrollen i forhold til salg af cigaretter til unge under 18 år. Der er med andre ord en tendens til, at hensynet til børn og unge vejer tungere end hensynet til borgernes frie ret.

Høringssvarene påpeger desuden de særlige forhold, der gør sig gældende for borgere, der modtager hjælp i deres egen bolig. Her bør der ske en afvejning af hensynet til borgerens ret til at leve, som han eller hun ønsker, og medarbejderens arbejdsmiljø.

Der foreslås – set i lyset af den store sammenhæng mellem rygning og sundhed – generelt en offensiv strategi baseret på synlige strukturelle tiltag. Modsat foreslås en afventende strategi i respekt for borgeres adfærd i eget hjem, der ikke søges påvirket generelt, men i strategisk udvalgte spor: Sundhedstjenestens dialog med forældre i de hjem hvor de kommer i forvejen, dialog med praktiserende læger om særlig opmærksomhed på rygning i hjem med børn og f.eks. som tema i generelle sundhedskampagner.

E. Fokus på skoler og daginstitutioner – eller et bredere helhedssyn på Røgfri generation

Et dilemma er, om indsatsen skal udbredes til alle kommunale institutioner, der har med unge at gøre, f.eks. Ungecentret i F86, PPR osv., eller afsnøres til skoler og daginstitutioner. Dette dilemma gælder også, om initiativer skal omfatte f.eks. foreninger, der får kommunalt tilskud og arbejder (måske delvist) med børn og unge. Her har kommunen principielt beslutningskompetence, men det skal afvejes, i hvilken form den skal bruges.

Et yderligere dilemma opstår, når det skal prioriteres, hvilke områder i den unges liv, der skal arbejdes på at ændre. Eksempelvis skal det afvejes, om et anbringelsessted, hvor medarbejderne ryger, alene af denne grund er et uegnet tilbud, eller om hensynet til den konkrete unge og matchet med anbringelsesstedets særlige metoder og viden skal vægtes højest.

Som nævnt ovenfor bakker høringssvarene op om arbejdet frem mod en Røgfri Generation og en indsats rettet mod børn og unge. Flere høringssvar påpeger dog også, at rygning kun er et ud af flere udfordringer blandt sårbare og socialt udsatte unge. Høringssvarene har på den ene side fokus på uligheden i sundhed men argumenterer samtidig for, at nogle unge har andre og tungere problemstillinger end rygning, som primært skal løses, og at et rygeforbud kan begrænse de unges deltagelse i det pågældende tilbud.

Der foreslås, at en skærpet rygepolitik ift. borgeres og medarbejderes røg udbredes, ikke bare til daginstitutioner og skoler men til alle institutioner, der har større målgrupper blandt børn og unge op til 24 år. Det vil i praksis f.eks. være F86/Ungecentret på Finsensvej, FKRC, biblioteker, svømmehallen og en række institutioner på Børne- og Ungeområdet. For en række af disse vil det ikke udgøre en større udfordring i praksis, men f.eks. på F86 vil det være en markant ændring, at borgeren ikke kan ryge på matriklen. Forslaget kan få betydning for socialt udsatte borgere, hvor der skal findes fleksible løsninger, der tager udgangspunkt i disses særlige forhold. Borgere, der er i en socialt udsat position, skal have tilbud om hjælp til rygestop, som er tilrettelagt, så de matcher målgruppens behov og livsstil. Når den skærpede rygepolitik alligevel vælges sker det i lyset af, at socialt udsatte borgere bl.a. pga. rygning har en markant kortere levetid på 15-20 år. Samtidig kan særlige regler for en given målgruppe bidrage til stigmatisering.

Det foreslås også, at en skærpet rygepolitik ift. borgeres og medarbejderes røg udbredes til institutioner, foreninger og andre tilbud, hvor børn og unge udgør en større målgruppe (i praksis minimum 30 % af brugerne), og hvor kommunen yder tilskud, det gælder f.eks. FiU og

Musikhøjskolen. Det samme gælder ift. festivaler, koncerter osv. Dvs. at et røgfrit arrangement er en forudsætning for at oppebære kommunalt tilskud.

F. Forholdet mellem 'Røgfri Generation' og kommunens rygepolitik

Kommunens rygepolitik indebærer blandt andet, at der ikke må ryges i kommunale lokaler, og at der ikke må ryges på daginstitutioner eller skolers område. Det er gjort valgfrit for den enkelte institutions MED-udvalg at implementere 'Røgfri Arbejdsdag'. I maj 2018 havde ca. 25 % af kommunens arbejdspladser

svaret, at de har indført røgfri arbejdsdag, og flere arbejdspladser er siden kommet til. I kort form indebærer det, at medarbejderne slet ikke ryger i løbet af en arbejdsdag.

I implementeringen af Røgfri generation er der dermed et særligt medarbejderspor med dertil knyttede dilemmaer.

Første udfordring er at afgrænse hvilke arbejdspladser, hvor der i givet fald skal indføres røgfri arbejdsdag, hvis det opfattes som en integreret del af det at implementere Røgfri generation. Er der alene tale om institutioner som skoler og dagtilbud, som er direkte rettet mod børn og unge, eller skal reglen også omfatte arbejdspladser som f.eks. biblioteker og idrætsområder, som hyppigt benyttes af børn og unge? Eller alle institutioner, hvor der ofte kommer børn og unge, her kunne Rådhuset være et eksempel herpå. Her skal hensynet til borgerne/børn og unge vægtes ud fra en konkret vurdering af, i hvor høj grad de vil blive påvirket af, at nogle medarbejdere i kommunen har mulighed for at ryge i pauser i løbet af arbejdsdagen.

Et andet tema er, hvorvidt det er hensigtsmæssigt at forskelsbehandle medarbejderne i kommunen. Ud fra et personalemæssigt perspektiv kan det være vanskeligt at forklare, hvorfor der er forskel på arbejdsvilkårene på de kommunale arbejdspladser. Et tredje spørgsmål, der rejser sig, er de ikke-kommunale institutioner; eksempelvis de selvejende dagtilbud og/eller foreninger, der får kommunale tilskud. På den ene side fastlægger disse institutioner på en række områder selv deres medarbejderpolitik – på den anden side kunne det anføres, at det ville være uhensigtsmæssigt, hvis børn i Frederiksberg Kommune får forskellig erfaring med røg afhængig af hvilken institution, de er tilknyttet. Også her ligger der et dilemma imellem påbud/krav (f.eks.

ændring i driftsoverenskomster) og samarbejde og dialog (f.eks. at en selvejende institution følger en opfordring fra kommunen).

Mange af drøftelserne i de lokale MED-udvalg argumenterer for, at der bør være røgfri arbejdsdag, navnlig på tilbud rettet mod børn og unge. Flere af svarene argumenterer ud fra et lighedsprincip for, at arbejdsforholdene bør være ens på alle kommunale arbejdspladser. Arbejdspladser, der allerede har indført røgfri arbejdsdag rapporterer, at det ikke har givet de store problemer. De arbejdspladser, der ønsker at fastholde kommunens nuværende rygepolitik, fremhæver typisk, at der kun er få rygere på arbejdspladsen, og at rygning ikke er et problem i dagligdagen.

Det taler hen imod, at der mere er tale om en principiel modstand mod, at arbejdsgiveren skal have mulighed for at bestemme over den enkelte medarbejders personlige frihed, end en modstand mod en røgfri arbejdsdag. Hvis der indføres tvungen røgfri arbejdsdag lægges der vægt på, at der er en længere overgangsperiode, og at medarbejdere, der ønsker det, kan få hjælp til rygestop.

På det største institutionsområde vedr. børn og unge, Børne- og ungeområdet, er Område-MED delt i, at medarbejderne anbefaler en valgfri model, mens ledelsen anbefaler røgfri arbejdsdag på alle arbejdspladser. På Social- Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet anbefaler Område-MED røgfri arbejdsdag, enten på alle arbejdspladser eller på arbejdspladser, hvor en stor del af målgruppen er børn og unge. Kommunaldirektørområdet anbefaler, at den nuværende rygepolitik fortsætter, hvor den enkelte arbejdsplads selv beslutter, om der skal indføres røgfri arbejdsdag. Område MED i By-, Kultur- og Miljøområdet har ikke indgivet høringssvar.

Hovedudvalget har drøftet implementering af Røgfri generation med særligt fokus på røgfri arbejdsdag. Medarbejderrepræsentanterne anbefaler, at der fortsat er valgfrihed for det enkelte MED-udvalg. Medarbejderne bemærker i øvrigt, at på arbejdspladser, hvor en stor del af målgruppen er børn og unge, ryger medarbejderne udelukkende på steder, hvor børnene/de unge ikke kan se det. Ledelsesrepræsentanterne anbefaler, at der indføres røgfri arbejdsdag på de arbejdspladser, hvor en stor del af målgruppen er børn og unge. Ledelsesrepræsentanterne anbefaler i øvrigt, at røgfri arbejdsdag implementeres med et rimeligt varsel på 6 måneder, at implementeringen understøttes af vejledningsmateriale til MED-udvalgene, og at der i en overgangsperiode ydes støtte og hjælp til rygestop til medarbejderne. Derudover anbefaler ledelsesrepræsentanterne, at røgfri arbejdsdag også gælder selvejende institutioner med driftsoverenskomst med Frederiksberg Kommune, samt at MED-udvalgene på de øvrige institutioner motiveres til at overgå til røgfri arbejdsdag.

Det foreslås, at rammerne for en rygepolitik for kommunale medarbejdere besluttet således, at rammerne knyttes tæt til øvrige synlige, strukturelle tiltag. Dvs. at der, hvor borgeres/unges røg begrænses, indføres også 'røgfri arbejdsdag', dvs. på skoler, daginstitutioner, F86, biblioteker, svømmehal osv. Der vil herved fremkomme en klar sammenhæng til de kommunale institutioner, hvor der centralt fra indføres røgfri arbejdsdag.

En mere ambitiøs plan vil være at indføre røgfri arbejdsdag i hele kommunen. Det vil være et tydeligt signal om, at rygning ikke er ønskværdigt, og vil samtidig leve op til ønsket om ens arbejdsvilkår på tværs af kommunen.

Det anbefales, at arbejdspladser, der indfører røgfri arbejdsdag, får en overgangsperiode på 6 måneder, og at medarbejderne tilbydes gratis rygestopkurser i arbejdstiden som en overgangsordning i 2019-2020. Røgfri arbejdsdag kan derved træde i kraft ved årsskiftet 2019/20. Ud fra et lighedsprincip aftales der fælles regler på tværs af kommunen, ligesom der udsendes et vejledningsmateriale, som understøtter de pågældende MED-udvalgs implementering af røgfri arbejdsdag. Med en afgrænsning af perioden, hvor der tilbydes hjælp til rygestop, etableres der en bred ramme omkring indsatsen samtidig med, at det signaleres, at der er tale om en overgangsperiode.

Flere end 30 arbejdspladser i Frederiksberg Kommune har frivilligt valgt at indføre røgfri arbejdstid. Deres viden og erfaring er vigtige at inddrage ifbm., at der indføres røgfri arbejdstid. F.eks. kan der oprettes et rejsehold med ledere og medarbejdere, der kan udbrede de bedste erfaringer og de udfordringer, der typisk skal håndteres. Derudover har bl.a. Hjerteforeningen udarbejdet materiale til brug for kommuner, der ønsker at indføre røgfri arbejdstid.

Det påhviler ledelsen at sikre, at de personalemæssige retningslinjer overholdes; herunder have en dialog med medarbejderen, hvis der opstår problemer. Erfaringen fra de arbejdspladser, der frivilligt har indført røgfri arbejdstid, viser, at det ikke har givet personalemæssige udfordringer. Tværtimod oplever medarbejderne typisk, at indførelse af røgfri arbejdstid har forbedret det sociale sammenhold på arbejdspladsen samt styrket varetagelsen af kerneopgaven.

Det fremgår af handleplanen, at røgfri arbejdsdag følges op lokalt ift. aftalte retningslinjer i det lokale MED-udvalg. Der udarbejdes i regi af Hovedudvalget en revideret rygepolitik, der tager højde for denne tilpasning inkl. overordnede retningslinjer for den lokale opfølgning med udgangspunkt i det lokale MED-udvalg.

Vedr. selvejende institutioner m.v. forsøges dette princip videreført, jf. erfaringerne med at selvejende institutioner i vidt omfang følger kommunale retningslinjer. Hvis dette ikke lykkes, skal det indarbejdes via tillæg til driftsoverenskomster m.v.

Vedr. foreninger osv., der modtager kommunalt tilskud, gennemføres røgfrihed, når brugere og frivillige mødes til aktiviteter. Også. ift. erfaringsudveksling med ikke-kommunale institutioner uden kommunal myndighed eller tilskud (f.eks. ungdomsuddannelserne m.v.) indgår temaet om røgfri arbejdsdag i dialogen.

5.2. Konkrete indsatser

Selve handleplanen tager udgangspunkt i de strategiske valg ovenfor og er inddelt i tre hovedgrupper af indsatser:

- Primære indsatser, der har fokus på synlige strukturelle tiltag, der hvor kommunen har myndighedskompetence i direkte eller indirekte forstand
- Dialogindsatser med sigte på dialog med samarbejdspartnere og andre aktører i byen, hvor hovedfokus er på dialog og gensidig udbredelse af indsatser – i direkte forlængelse af og med udgangspunkt i de primære indsatser på myndighedsområdet. Opfølgning af de dialogbaserede indsatser påhviler det relevante udvalg eller Magistraten og indgår i den løbende afrapportering til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.
- Opfølgende indsatser i form af information, undervisning, udbredelse af gode erfaringer osv. Fokus vil være på opfølgning og understøttelse af både primære indsatser og dialogindsatser.

De enkelte indsatser finansieres jf. afsnit 5.3 af de enkelte udvalg. Dog er der i 2019-2020 afsat midler til tværgående kommunikationsaktiviteter via Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets puljemidler, hvilket angives under de enkelte indsatser nedenfor.

5.2.1. Primære indsatser

Indsats 1 – Røgfri skoledag på kommunale skoler

Indhold/bemærkninger: På alle kommunens skoler indføres røgfri skoledag for elever, dvs. der ryges ikke i løbet af en skoledag. Alle kommunens skoler tilbydes sparring og hjælp til etablering af røgfri skoledag.

Kommunikation: En kombination af fysisk og elektronisk materiale til forskellige målgrupper (elever, forældre, medarbejdere) til distribution på relevante kanaler og platforme, f.eks. skolens intranet og omdeling. Materiale om etablering af røgfri skoledag samt information til forskellige målgrupper (elever, forældre og medarbejdere). F.eks. plakater, pjecer, video til skolens facebookside, Q and A til skolens personale om baggrunden for beslutningen og opfølgningstiltag til deres dialog med elever og lærere. Dette kommunikeres også i pressen som en del af den samlede kommunikationspakke.

Økonomi: Indsatsen finansieres via de tværgående kommunikationsaktiviteter jf. indsats 18.

Opfølgning/principper: Følges op lokalt ift. ordensregler på skolerne. Der udarbejdes generelt materiale til dette formål også.

Udvalg: Undervisningsudvalget

Indsats 2 – Røgfri institution hvor børn/unge udgør hele eller en væsentlig del af målgruppen

Indhold/bemærkninger: Omfatter vuggestuer, børnehaver, SFO'er samt borgere på F86, FKRC,

Kultur- og fritidsinstitutioner som biblioteker og filialer, svømme- og idrætshaller m.m.,

Sundhedstjenesten, Tandpleje, Familieafdelingen, ligesom dagplejernes hjem fremadrettet gøres røgfri 24/7.

Omfatter også selvejende institutioner med driftsoverenskomst.

Kommunikation: Relevante elektroniske og fysiske materialer, herunder skiltning, plakater mv. til de forskellige målgrupper på udvalgte kanaler og platforme. Dette kommunikeres også i pressen. Økonomi: Indsatsen finansieres via de tværgående kommunikationsaktiviteter jf.- indsats 18.

Opfølgning/principper: Følges op lokalt i f.t. ordensregler.

Udvalg: Relevante udvalg

Indsats 3 – Røgfri forening – med børn og unge som væsentlig målgruppe (min. 30%)

Indhold/bemærkninger: Røgfrihed i folkeoplysende foreninger (herunder idrætsforeninger) for medlemmer og frivillige der hvor børn og unge udgør en væsentlig del af målgruppen. Kommunikation: Kommunikationspakke til foreningerne med relevante elektroniske og fysiske materialer, herunder skiltning, plakater m.v. til de forskellige målgrupper på udvalgte kanaler og platforme. Dette kommunikeres også i pressen.

Økonomi: Indsatsen finansieres via de tværgående kommunikationsaktiviteter jf. indsats 18.

Opfølgning/principper: Følges op lokalt ift. ordensregler. Vil i første omgang være en forudsætning for kommunalt tilskud.

Udvalg: Folkeoplysningsudvalg

Indsats 4 – Røgfri arbejdsdag

Indhold/bemærkninger: Der gennemføres røgfri arbejdsdag for medarbejdere der hvor indsats 1-3 gennemføres. Der tilbydes hjælp til rygestop (eventuelt i arbejdstiden) i en overgangsperiode. Viden og erfaringer fra de arbejdspladser i Frederiksberg Kommune, der frivilligt har valgt at indføre røgfri arbejdsdag, inddrages i arbejdet.

Kommunikation: Fælles information om røgfri arbejdsdag samt mulighed for hjælp til rygestop. Kommunikationspakke med forskellige elektroniske og fysiske materialer til relevante platforme og kanaler, herunder Q and A til ledere og MED-repræsentanter til deres dialog med kollegaer og medarbejdere.

Økonomi: Der reserveres midler fra Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets pulje til afvikling af rygestopkurser til medarbejdere i overgangsfasen i 2019-2020 jf. indsats 19. Derudover afsættes der midler til diverse kommunikationsmateriale.

Opfølgning/principper: Følges op lokalt ift. aftalte retningslinjer i det lokale MED-udvalg. Der udarbejdes i regi af Hovedudvalget en revideret rygepolitik, der tager højde for denne tilpasning, inkl. overordnede retningslinjer for den lokale opfølgning med udgangspunkt i det lokale MED udvalg.

Udvalg: Magistrat vedr. indsats 1 og 2. For indsats 3 en forudsætning for kommunalt tilskud fra relevant udvalg.

Indsats 5 – Røgfri festival og andre arrangementer hvor der oppebæres kommunalt tilskud

Indhold/bemærkninger: Det forudsættes for kommunale tilskud – der hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen – at der er tale om et røgfrit arrangement.

Kommunikation: Opdatering af ansøgningsmateriale og øvrig information og marketing. Kommunikere på relevante platforme og kanaler.

Økonomi: Ingen

Opfølgning/principper: Følges op af arrangøren. Erklæring indgås med arrangør som forudsætning for kommunalt tilskud.

Udvalg: Kultur- og Fritidsudvalget

Indsats 6 – Intet tilskud til arrangementer, der får tilskud fra tobaksindustrien

Indhold/bemærkninger: Der ydes ikke kommunalt tilskud til arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, hvis arrangementet får tilskud fra Tobaksindustrien.

Kommunikation: Opdatering af ansøgningsmateriale og øvrig information og marketing. Kommunikere på relevante platforme og kanaler.

Økonomi: Ingen

Opfølgning/principper: Sikres af arrangør. Erklæring indgås med arrangør. Udvalg: Kultur- og Fritidsudvalget

Indsats 7 – Røgfrie legepladser og motionspladser

Indhold/bemærkninger: Røg forbydes på alle kommunale legepladser (Friarealer omkring daginstitutioner og skoler skal være røgfri hele døgnet jf. Lov om røgfri miljøer.)

Kommunikation: Motiverende skiltning. Evt. opstilling af askebægre i nærheden af legepladsen. Evt. brug af Facebook, presse, kommunens hjemmeside og andre relevante kanaler.

Økonomi: Skiltning m.v. finansieres via de tværgående indsatser.

Opfølgning/principper: Rengøring for 'skodder', men følges ikke op af kommunale medarbejdere Udvalg: By- og Miljøudvalget

Indsats 8 – Røgfrie omgivelser omkring særlige kommunale institutioner

Indhold/bemærkninger: Røg forbydes i de nære omgivelser omkring biblioteker, medborgercenter, musikhøjskole, kulturhuse, musikbunkers, idrætshaller, KU.BE, Aveny-T, Edison,

Frederiksbergmuseerne, Frederiksberg Svømmehal og Flintholm Svømmehal (hvor der er tale om kommunalt areal).

Kommunikation: Motiverende skiltning. Information på relevante kanaler, fysiske og elektroniske. Evt. handouts/pjece som medarbejderne kan give til brugerne.

Økonomi: Ingen

Opfølgning/principper: Motiverende skiltning og rengøring for 'skodder', men følges ikke op af kommunale medarbejdere.

Udvalg: Kultur- og Fritidsudvalget

Indsats 9 – Dialog om røg i børnefamilier

Indhold/bemærkninger: Sundhedstjenestens fokus på røg i familien skærpes yderligere via dialogen i småbørnsfamilier og i forbindelse med ind- og udskolingsundersøgelsen. Tandplejen vil fremover have en dialog omkring rygning med den enkelte elev og evt. dennes forældre ved undersøgelser. Rygning tilføjes anamneseskemaet og inddrages i undervisningen for 7. og 9. klasser.

Kommunikation: Evt. pjece eller andet til medarbejdernes dialog med familierne.

Økonomi: Ingen

Opfølgning/principper: Følges op lokalt ift. indsatsen

Udvalg: Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

5.2.2. Dialogindsatser

Indsats 10 – Røgfri skoledag på private skoler og efterskolen

Indhold/bemærkninger: Der gennemføres dialog med private skoler og efterskolen på Frederiksberg om at gennemføre røgfri skoledag.

Kommunikation: Materialet om overvejelser, planlægning og etablering af røgfri skoledag samt information til forskellige målgrupper (elever, forældre, medarbejdere), ledsaget af følgebrev, der præcist beskriver kommunens beslutning med opfordring til at tilslutte sig.

Økonomi: Indsatsen finansieres via de tværgående kommunikationsaktiviteter jf. indsats 18.

Opfølgning/principper: Følges op lokalt ift. hvilke skoler, der indfører røgfri skoledag. Udvalg: Undervisningsudvalget

Indsats 11 – Røgfri institution for børn/unge i private institutioner

Indhold/bemærkninger: Der gennemføres dialog med private institutioner med borgere fra Frederiksberg om at gennemføre røgfri institution.

Kommunikation: Materiale om overvejelser, planlægning og etablering af røgfri skoledag.

Økonomi: Indsatsen finansieres via de tværgående kommunikationsaktiviteter jf. indsats 18.

Opfølgning/principper: Følges op lokalt ift. hvilke institutioner, der bliver røgfri. Udvalg: Relevante udvalg

Indsats 12 – Røgfri Campus (ungdomsuddannelser)

Indhold/bemærkninger: Der gennemføres dialog med Uddannelsesrådet og Campus Frederiksberg om at gennemføre røgfri skoledag på ungdomsuddannelser på Frederiksberg. Der tilbydes sparring og hjælp til etablering af røgfri skoledag og udveksles erfaringer vedrørende etablering af røgfri skoledag på eksempelvis kommunens grundskoler. Der tages ikke initiativer ift. videregående uddannelser. Der udveksles erfaringer vedr. røgfri arbejdsdag.

Kommunikation: Materialet om overvejelser, planlægning og etablering af røgfri skoledag samt information til forskellige målgrupper (elever, forældre, medarbejdere).

Økonomi: Indsatsen finansieres via de tværgående kommunikationsaktiviteter jf. indsats 18.

Opfølgning/principper: Følges op lokalt ift. hvilke ungdomsuddannelser, der indfører røgfri skoledag

Udvalg: Undervisningsudvalget/Arbejdsmarkeds og Uddannelsesudvalget

Indsats 13 – Mindre synlige tobaksvarer i butikkerne og kioskerne

Indhold/bemærkninger: Forvaltningen forelægger et konkret oplæg vedr. denne indsats samt gennemfører en dialog med detailhandlen om at gøre tobaksvarer mindre synlige i butikkerne og kioskerne. Med udgangspunkt i de kæder og butikker, der har gennemført lignende initiativer. Der indføres smiley-ordning, som fremhæver butikker og kiosker, der efterlever det gode eksempel.

Kommunikation: Materiale, som motiverer og bakker op om at følge det gode eksempel. Evt. designe frivillig sticker til butikker, der viser, at de bakker op om initiativet.

Økonomi: Indsatsen finansieres via de tværgående kommunikationsaktiviteter jf. indsats 18.

Opfølgning/principper: Ingen opfølgning

Udvalg: Magistrat

Indsats 14 – Røgfri ikke-kommunale arbejdspladser på Frederiksberg

Indhold/bemærkninger: Der gennemføres dialog med Erhvervsrådet og detailhandlen om at udveksle erfaringer vedr. røgfri arbejdsdag på private og offentlige arbejdspladser på Frederiksberg.

Kommunikation: Materiale om overvejelser, planlægning og etablering af røgfri arbejdsdag, Økonomi: Indsatsen finansieres via de tværgående kommunikationsaktiviteter jf. indsats 18.

Opfølgning/principper: Ingen opfølgning

Udvalg: Magistrat

Indsats 15 – Skærpet opfølgning vedr. aldersgrænse for at købe tobak

Indhold/bemærkninger: Der gennemføres dialog med Erhvervsrådet og det lokale politi om at sikre en skærpet opfølgning på aldersgrænsen og øvrige regler for at købe tobak. Gennemføres i samarbejde med SSP.

Kommunikation: Materiale om lovgivningen og motiverende opbakning til at følge det gode eksempel.

Økonomi: Indsatsen finansieres via de tværgående kommunikationsaktiviteter jf. indsats 18.

Opfølgning/principper: Følges op lokalt i regi af SSP

Udvalg: Magistrat

Indsats 16 – Praktiserende læger tager dialog med familier, hvor der er børn i hjemmet

Indhold/bemærkninger: Der gennemføres dialog i KLU-regi om muligheden for en skærpet praksis for, at den praktiserende læge drøfter rygevaner med familier, hvor der er hjemmeboende børn. Kommunikation: En pjece eller plakat til venteværelset samt evt. faktaark til brug for lægens dialog med patienten.

Økonomi: Indsatsen finansieres via de tværgående kommunikationsaktiviteter jf. indsats 18.

Opfølgning/principper: Ingen opfølgning

Udvalg: Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Indsats 17 – Medlemskab af partnerskabet 'Røgfri fremtid'

Indhold/bemærkninger: Frederiksberg kommune tilmelder sig partnerskabet 'Røgfri fremtid' og ambitionerne heri med udgangspunkt i en vedtagen handleplan for en røgfri generation på Frederiksberg.

Kommunikation: Orientering om de store mål med Røgfri Generation og invitation til deltagelse i arbejdet.

Økonomi: Ingen

Opfølgning/principper: Ingen opfølgning

Udvalg: Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

5.2.3. Opfølgende indsætter

Indsats 18 – Koordineret og sammenhængende tværgående indsats; herunder information

Indhold/bemærkninger: Der udarbejdes en kommunikationsplan for 2019-2020

Kommunikation: 1) Kommunikationsplanen indeholder såvel intern som ekstern kommunikation med alle relevante interessenter. Det kan være udarbejdelse af standardskabeloner til informationsbreve, pressemateriale, undervisningsmateriale, flyers, kampagnematerialet (nudging til ikke at ryge), skabelon til afholdelse af informationsmøder på arbejdsplads og skoler. Materialet versioneres til de forskellige målgrupper og formål med et ensartet og letgenkendeligt grafisk udtryk. 2) Implementering af røgfri skole understøttes centralt vha. materiale og konsulentbistand. 3) Der udarbejdes en plan for skiltning på kommunale matrikler i samarbejde med institutionerne og offentlige steder.

Økonomi: Der reserveres midler fra Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets pulje til diverse kommunikationsmaterialer m.v.

Opfølgning/principper: Følges op af projektledelsen for Røgfri generation

Udvalg: Relevante udvalg, koordineret af Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Indsats 19 – Koordinering af opfølgende indsats i form af rygestoptilbud til borgere og medarbejdere

Indhold/bemærkninger: I forbindelse med evt. indførelse af røgfri arbejdsdag kan medarbejderne i en overgangsperiode tilbydes rygestopkurser. Rygestoptilbud til borgere og medarbejdere monitoreres centralt

Kommunikation: Pressemeddelelse m.v.

Økonomi: Udgift til rygestopkurser til medarbejdere finansieres i overgangsfasen af Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets pulje.

Opfølgning/principper: Følges op lokalt ift. anvendelse og effekt af tilbuddet

Udvalg: Sundheds- og forebyggelsesudvalget

Indsats 20 – Styrket undervisningstilbud på mellemtrinet og udskoling i folkeskolerne: Systematisk tobaksforebyggende indsats

Indhold/bemærkninger: Folkeskolernes mellemtrin og udskoling tilbydes sparring og hjælp til en styrket tobaksforebyggende indsats jf. indsats 18.

Kommunikation: Materiale til forebyggende indsats.

Økonomi: Indsatsen finansieres via de tværgående kommunikationsaktiviteter jf. indsats 18.

Opfølgning/principper: Følges op lokalt ift. anvendelse af tilbuddet Udvalg:
Undervisningsudvalget

Indsats 21 – Erfaringsudveksling, netværk af ledere og medarbejdere fra kommunen og samarbejdspartnere

Indhold/bemærkninger: 2 årlige temamøder mhp. info om erfaringer fra andre kommuner, netværksopbygning og vidensdeling.

Kommunikation: Ingen

Økonomi: Indsatsen finansieres via de tværgående kommunikationsaktiviteter jf. indsats 18.

Opfølgning/principper: Følges op af projektledelsen for Røgfri generation

Udvalg: Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

5.3. Implementeringsplan

Selve implementeringen af de enkelte elementer i handlingsplanen refererer til de respektive fagudvalg samt Magistrat (som personaleudvalg/erhvervsudvalg). Implementeringen igangsættes sommer/efterår 2019 i form af konkrete indsatser og initiativer. Økonomien i de enkelte initiativer forudsættes at blive afholdt inden for de enkelte udvalgs budgetter. Der er dog i sagen i udvalg i november 2018 forudsat, at der afsættes 0,2 mio. kr. til tværgående understøttelse af indsatserne til samlet projektledelse, kommunikation, arrangementer osv., dvs. særligt omkring indsats 18 og 19 ovenfor. Dette finansieres af Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets pulje. Udvalget har den 4. februar 2019 besluttet at reservere yderligere 0,3 mio.kr. til indsatsen, hvis der viser sig et behov i arbejdet med handleplanen.

Således er der via Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets pulje afsat i alt 0,5 mio. kr. i 2019 og efterfølgende bevilliget 0,5 mio. kr. i 2020 til at understøtte implementeringen af Røgfri Generation.

Der nedsættes en netværksgruppe i forvaltningen, der har det overordnede ansvar for implementering af handleplanen. Derudover nedsættes der en arbejdsgruppe, der koordinerer og understøtter de enkelte indsatser samt monitorerer fremdriften i handleplanen.

Status for de enkelte udvalgs implementering samt afrapportering af håndhævningsregler forelægges samlet for Sundheds- og Forebyggelsesudvalget i 4. kvartal 2019. Der skal både ske opfølgning af de primære og de dialogbaserede indsatser.

På Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets foranledning gøres der status for implementeringen af Røgfri generation i 4. kvartal 2020. På baggrund af denne status kan der tages initiativer til yderligere tiltag, herunder tiltag, som ikke blev prioriteret i forhold til handleplanen for Røgfri generation 2019-2020.

Tids –og procesplan

13. maj 2019: Handleplan beslattes i Kommunalbestyrelsen

Udmøntning af de enkelte indsatser behandles i de respektive fagudvalg. Fokus på implementering af primære indsatser og kommunikative/opfølgende indsatser til implementering 1.1.2020.

Efterfølgende implementering af dialogindsatser.

Ny rygepolitik udarbejdes i Hovedudvalget og forelægges MAG

4. kvartal 2019: Status for implementering forelægges Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

1. januar 2020: Afhængigt af den valgte model træder indsatser i handleplanen for Røgfri generation i kraft, som udgangspunkt de primære og kommunikative/opfølgende indsatser. Tidsplan for implementering af dialogindsatser foreligger.

4. kvartal 2020: Status for implementering forelægges Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, med henblik på yderligere initiativer.

Opsamling af indsatser i Handleplan 2029-2010, der ikke er blevet implementeret.

Eventuel ny handleplan 2021-2022 til implementering af yderligere initiativer.